

SOCIAL PARTNERSHIP AND ITS ROLE IN ECONOMIC GROWTH IN EU COUNTRIES

Copyright © 2024 the Author/s
Peer review method: Double-Blind
Accepted: June 15, 2024
Published: June 27, 2024
Original scientific article
DOI suffix: 10.36962/NEC19022024-35

Nino Sumbadze

PHD student at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University,
Faculty of Economics and Business
ORCID ID 0009-0006-1090-8604
E.Mail: nisumbadze@gmail.com
Cell: (+995) 591 446095

ABSTRACT

Social partnership as a system of institutional cooperation between government, trade unions and employers is a major phenomenon for continental Western Europe, which is a guarantee of inclusive development and establishment of peace.

Depending on the country's economic situation and changes in the world economy, the government can be more or less dependent on the behaviors imposed by the trade unions.

As the economic situation worsens, the government focuses more directly on the political situation and trade union proposals, and conversely, when the economic situation improves, the government is less dependent on the behavior of trade unions.

Keywords: Social Partnership; Corporatism; Interest Groups; Trade Unions.

REFERENCES:

1. Falkner, G. (1998). EU Social Policies in the 1990s. Towards a corporatist policy community. London: Routledge;
2. Greenwo, J. (2007) Interest Representation in the European Union, 2nd edn (Bangstoke and New York: Palgrave Macmillan): p.6;
3. Hague, R and Harrop, M. (2010) "Comparative Government and Politics" an introduction Palgrave Macmillan. p.237;
4. Hassel, A. (2009). "Policies and Politics in Social Pacts in Europe". European journal of Industrial Relations;
5. Armington, K. (2005) "Problems des Übergangs vom Korporatismus zum Pluralismus" in F. Karlhofer and E. Talos (eds): Sozialpartnerschaft: eine europäische Perspektive? LIT-Verlag: hamburg: pp.135-158;
6. Braun, A.R. (1974) "The role of incomes Policy in Industrial Countries Since World War II" IMF staff Papers;
7. Armington, K. (2005) "Problems des Übergangs vom Korporatismus zum Pluralismus" in F. Karlhofer and E. Talos (eds): Sozialpartnerschaft: eine europäische Perspektive? LIT-Verlag: hamburg: pp.135-158;
8. Braun, A.R. (1974) "The role of incomes Policy in Industrial Countries Since World War II" IMF staff Papers;
9. Molina, O. and M. Rhodes (2002) "Corporatism: The Past, Present, and Future of a Concept", Annual Review of Political Science 5, pp.305-331;
10. Pizzorno, A. (1978) "Political Exchange and Collective Identity in Industrial Conflict", in Colin Crouch and Alessandro Pizzorno (eds): The Resurgence of Class Conflict in western Societies since 1968. London, pp.227- 298.

სოციალური პარტნიორობა და მისი როლი ეკონომიკურ ზრდაში ევროკავშირის ქვეყნებში

ნინო სუმბაძე

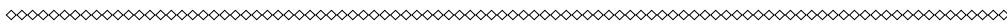
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის დოქტორანტი
ORCID ID 0009-0006-1090-8604
ელ.ფოსტა: nisumbadze@gmail.com
ტელ: (+995) 591 446095

აბსტრაქტი

სოციალური პარტნიორობა, როგორც სისტემა ინსტიტუციონალური თანამშრომლობის მთავრობას, პროფკავშირებს და დამსაქმებელს შორის არის მთავარი ფენომენი კონტინენტურ დასავლეთ ევროპისთვის. რაც წარმოადგენს ინკლუზიური განვითარების და მშვიდობის დამკვიდრების გარანტს.

ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე და მსოფლიო ეკონომიკაში მომხდარი ცვლილებების გათვალისწინებით, მთავრობას შეუძლია მეტად ან ნაკლებად იყოს დამოკიდებული პროფკავშირების მიერ დანესებულ ქვეყნებზე. რაც მეტად უარესდება ეკონომიკური სიტუაცია, მთავრობა მეტ ფოკუსირებას ახდენს უშუალოდ პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და პროფკავშირების შეთავაზებებზე; და პირიქით, როდესაც ეკონომიკური მდგომარეობა უმჯობესდება, მთავრობა ნაკლებად დამოკიდებული არის პროფკავშირების ქვეყნებზე.

საკვანძო სიტყვები: სოციალური პარტნიორობა, კორპორატივიზმი, ინტერესთა ჯგუფები, პროფკავშირები.

შესავალი

ევროკავშირის დონეზე, დიალოგზე ორიენტირებული პოლიტიკური სტილი განვითარდა და „სოციალური დიალოგი“ ევროპული სოციალური მოდელის შემადგენელი ნაწილი გახდა. ნევრ ქვეყნებში სოციალური პარტნიორობის არსებულმა ფორმებმა განიცადეს ევროპეიზაცია. სექტორული და მრავალმხრივი დიალოგების პროცესების ინსტიტუციონალიზაციამ მოახდინა „მოლაპარაკების დაკანონება“ (Falkner,1998).

სოციალური პარტნიორობის ევროპული ტრადიციის მიხედვით ევროკავშირი ახალსებს ინტერესთა ჯგუფებს. ბრიუსელში დაახლოებით 20,000 ლობისტი მუშაობს და ამით ქალაქს ვაშინგტონის ევროპულ ექვივალენტად გარდაქმნიან. მთავარი პიკური (Peak) ასოციაციები არიან: ევროპის ინდუსტრიული და დამსაქმებელთა კავშირის კონფედერაცია (UNICE) და ევროპული სავაჭრო კავშირის კონფედერაცია (ETUC). ინდუსტრიალისტების ევროპული მრგვალი მაგიდა (დაახლოებით ინდუსტრიის 50 ევროპელი ლიდერის ფორუმი) უშვებს რეპორტს, რომელიც სასარგებლოა ბიზნესისთვის (Hague da Harrop,2010).

მართალია ევროპული პარლამენტის პოზიციის გაძლიერებით ლობისტების დარგიც გაფართოვდა, ბევრი სამუშაო მაინც კომისიაზე არის ფოკუსირებული. ევროკომისიამ დააფუძნა საკონსულტაციო კომიტეტების ფართო სისტემა, რომლის წევრებსაც წარმოადგენენ შესაბამისი ინტერესთა ჯგუფების წარმომადგენლები.

სოციალური პარტნიორობის მოდელი ევროკავშირში

ევროკომისიის როგორც მარეგულირებელი ორგანოს ფუნქციონირება წარმოუდგენელიც კი იქნებოდა იმ სპეციალისტების გარეშე, რომლებიც ინტერესთა ჯგუფებს წარმოადგენენ, რადგან კომისია ეროვნულ მთავრობებზე მეტად სწორედ მათ რჩევებს ითვალისწინებს და განიხილავს მათ შეთავაზებებს.

ლობიზმის სტილი ნაკლებ აგრესიულია ვიდრე აშშ-ში. რადგან ზოგიერთ ინტერესთა ჯგუფების კონფედერაციებს არ აქვთ საკმარისი რესურსები რომ ხმა მიანვიდინონ ევროკომისიას, სწორედ ამიტომ ევროკომისია გადართულია არამხოლოდ პიკური (Peak) ასოციაციების, არამედ ასევე ინდივი-

THE NEW ECONOMIST / ახალი ეკონომისტი

დუალური კომპანიების შეთავაზებებზე, რომელთაც უმნიშვნელოვანესი ცოდნა გააჩნიათ ამჟამინდელი ბაზრის განვითარებისთვის.

ბევრი ინდივიდუალური კომპანია, მათ შორის ტრანსნაციონალური კორპორაციები, რომლებიც დაფუძნებულნი არიან ევროკავშირის გარეთ, უფრო მეტად სურთ პირდაპირი ლობიზმი ანარმოონ ევროკომისიაზე.

- ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოების მთავრობების ლობიზმს თუ შევადარებთ ევროკავშირში ინტერესების წარმომადგენლობას, მივიღებთ შემდეგ სამ განსხვავებას:

- პოლიტიკა უფრო მეტად არის გადახედილი და მიღებული, რადგან ის გადის ევროკავშირის ინსტიტუტების კომპლექსურ ფილტრს. ამ მიზნით ყველა ინიცირებული შეთანხმება რომელიც ევროკომისიამდე აღწევს რჩება გასათვალისწინებელ საკითხად.

- ბრიუსელში ფოკუსი კეთდება უფრო ინტერესთა ჯგუფებზე, ვიდრე სოციალურ მოძრაობებზე, დასაბუთებულ არგუმენტებზე და არა პოლიტიკურ მთავარ ტრიბუნაზე.

- რადგან ევროკავშირი არის სახელმწიფოთა კავშირი, ინტერესთა ჯგუფებს არჩევანი აქვთ მასზე გავლენა მოახდინონ ეროვნული მთავრობების გზით. ევროკომისია კი დამოკიდებული უნდა იყოს ეროვნული მთავრობების მიერ კანონების მიღებაზე და იმ პარტნიორ ინტერესთა ჯგუფებზე, რომლებმაც მონიტორინგი უნდა მოახდინონ წევრი სახელმწიფოების პოლიტიკაზე და რეგულაციებზე და განსაზღვრონ რეალურად შეესაბამება თუ არა ევროკავშირის მოთხოვნებს (Hague da Harrop,2010).

მაგალითად, ევროპის პროფკავშირების კონფედერაციას (ETUC) ევროპული სოციალური მოდელის შესახებ შემდეგნაირი მოსაზრება აქვს: „სოციალური დიალოგები, კოლექტიური შეთანხმებები და მუშათა დაცვა არის აუცილებელი ფაქტორები ინოვაციების, პროდუქტიულობის და კონკურენციის წახალისებისთვის. ეს არის რითაც განსხვავდება ევროპა (სადაც ომის შემდგომი სოციალური პროგრესი შეესაბამება ეკონომიკურ ზრდას) ამერიკული მოდელისგან(სადაც უმრავლესობის ინტერესების გამოხატვის ხარჯზე ინდივიდუალების მხოლოდ მცირე რაოდენობა იღებს სარგებელს). ევროპამ უნდა გააგრძელოს ამ სოციალური მოდელის შენარჩუნება,როგორც მაგალითი მსოფლიოს სხვა ქვეყნებისთვის“.

წყარო: ETUC (2006)

ინტერესთა კონსტალაცია ასოციაციებსა და მთავრობებს შორის

ნეო-კორპორატიულ ლიტერატურის თანახმად, სოციალურ პარტნიორობაში, ურთიერთობები და შეთანხმებები მთავრობებსა და პროფკავშირებს შორის ეფუძნება რესურსების გადანაწილებას. პროფკავშირები წარმოადგენენ დასაქმებულთა ინტერესებს და შეუძლიათ თავიანთი რესურსების მობილიზაციით დაბლოკონ მთავრობის პოლიტიკური მიზნები. ისინი თავიანთი შესაძლებლობების მობილიზაციას ახდენენ იმიტომ, რომ მაილნიონ თავიანთ პოლიტიკურ მიზნებს და სანაცვლოდ მიიღონ თავიანთი წევრების ლეგალური და პოლიტიკური დაცულობა, ასევე სარგებელი თავიანთი ორგანიზაციებისთვის არსებულ პოლიტიკურ სისტემაში (Molina და Rhodes,2002; Pizzorno, 1978; Streeck, 1984). უფრო მეტიც, ისინი კომუნიკაციას ახდენენ თავიანთი წევრებთან და აცნობენ მთავრობის პოლიტიკურ მიზნებს (როგორცაა სახელფასო პოლიტიკა) და ამით ახდენენ ლეგიტიმაციას (Hassel,2009). Rhodes,2002; Pizzorno, 1978; Streeck, 1984).

კლასიკურ კორპორატივიზმის დროს მთავრობებსა და პროფკავშირებს შორის ურთიერთობის შეფასებისას, შეგვიძლია სისტემატურად განვასხვავოთ პოლიტიკური ინტერესები და ძალაუფლების ინტერესები, როგორც ორი მამოძრავებელი ძალა ორივე მხრიდან. ურთიერთქმედება „გავლენის ლოგიკასა“ და „წევრობის ლოგიკას“ (Streeck, 1987) შორის მოცემულია ცხრილ 1-ში.

რადგან არანაირი პოლიტიკა არ შეიძლება გატარდეს ძალაუფლების გარეშე და ძალაუფლება რეგულარულად არის გამოყენებული პოლიტიკის გასატარებლად, მათ შორის განსხვავება უბრალოდ ანალიტიკურია და მხოლოდ ასახავს ორივე ასპექტის მნიშვნელობას. პრაქტიკაში, ორივე ინტერესი ბუნებრივად არის შერწყმული. სპეციფიკურ სიტუაციაში, სადაც მთავრობების წინაშე დგას საკითხი, გაიზიარონ თუ არა პროფკავშირების მოსაზრებები, შესაბამისად ორივე ინტერესი ხდება მნიშვნელოვანი (Hassel, 2009)

ამგვარად, როდესაც საქმე გვაქვს პროფკავშირებთან, მთავრობებს შეიძლება ჰქონდეთ ორი განსხვავებული მოტივაცია: ისინი ან ცდილობენ დაითანხმონ კავშირები, რათა შეწყვიტონ მათი ვეტო პოზიციები და ამგვარად გადაჭრან ეკონომიკური და პოლიტიკური პრობლემები, ან ირჩევენ მათთან თანამშრომლობას, რათა გამოიყენონ ისინი როგორც პოლიტიკური მხარდამჭერები სა-

THE NEW ECONOMIST / ახალი ეკონომისტი

ცხრილი 1.

ინტერესთა კონსტალაცია სოციალურ პარტნიორობის მოლაპარაკებებში

	პოლიტიკის ინტერესები	ძალაუფლების ინტერესები
მთავრობები	a. ეკონომიკური პრობლემების გადაწყვეტა	b. საარჩევნო დახმარება პროფკავშირისგან; მთავრობების ქმედებების ლეგიტიმაცია
პროფკავშირები	c. წევრების ინტერესები მაღალი ხელაფასების მიღების და უხვი სოციალური პოლიტიკის არსებობაში	d. ინსტიტუციონალური დაცულობა

ცხრილი 2.

სოციალური პარტნიორობის ტიპების ურთიერთქმედება

პროფკავშირები	მთავრობები	
	(a) პოლიტიკის ინტერესები	(b) ძალაუფლების ინტერესები
(c) პოლიტიკის ინტერესები	პლურალიზმი (UK 1979 -)	ტაქტიკური ალიანსი (გერმანია 1998-2003)
(d) ძალაუფლების ინტერესები	კლასიკური კორპორატივიზმი (დასავლეთ ევროპა 1950-)	მოჩვენებითი კორპორატივიზმი (აღმოსავლეთ ევროპა 1989-)

არჩევნო კამპანიის დროს, ან სხვადასხვა საკითხების ლეგიტიმაციაში.

შესაძლებელია განვასხვავოთ სოციალური პარტნიორობის ოთხი განსხვავებული ტიპი, სადაც კლასიკურ კორპორატივიზმი არის ერთადერთი ვერსია, რომელიც კვლევების მიხედვით ღრმად არის შესწავლილი (იხ. ცხრილი 2.)

კლასიკური კორპორატივიზმი ეფუძნება მთავრობის ძლიერ პოლიტიკურ ინტერესების (a) და პროფკავშირების ძალაუფლების ინტერესების (d) კომბინაციას. მაღალი ინფლაციის პერიოდში, (1960-იანების შუა პერიოდიდან 1980-იანების შუა პერიოდამდე) მთავრობების უმრავლესობა დამოკიდებული იყო პროფკავშირებთან რიგ პოლიტიკურ საკითხებზე თანამშრომლობაზე. თუ კავშირები დათანხმდებიან მთავრობის პოლიტიკას და სანაცვლოდ მოითხოვენ ინსტიტუციონალურ დაცულობას, მაშინ ჩვენ მომსწრე ვართ კლასიკური კორპორატივიზმის არსებობის.

დასკვნა

როდესაც მთავრობის ძალაუფლების ინტერესები (b) ემთხვევა კავშირების პოლიტიკურ ინტერესებს (c) ჩვენ მომსწრე ვართ ტაქტიკური ალიანსის არსებობის, სადაც მთავრობა გაერთიანებულს პოლიტიკური სარგებლით აჯილდოვებს. მთავრობა ცდილობს შეინარჩუნოს პროფკავშირებთან კარგი ურთიერთობა, იმისათვის, რომ შეძლოს მათი გამოყენება საარჩევნო მიზნებისთვის. სანაცვლოდ პროფკავშირები მთავრობისგან ითხოვენ პოლიტიკურ სარგებელს.

პლურალისტური წყობის დროს, მთავრობა არ ცდილობს პროფკავშირების საარჩევნო მხარდაჭერას, ასევე პროფკავშირები არ ცდილობენ მთავრობიდან ინსტიტუციონალური დაცულობის მოპოვებას. ორივე მხარე დამოუკიდებლად მიისწრაფვის თავიანთი საკუთარ პოლიტიკურ ინტერესებისთვის.